

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра соціальної роботи та реабілітації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
_____ Інна САВИЦЬКА
“ _____ ” _____ 2025

р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри
соціальної роботи та реабілітації
протокол № 3 від 26.03.2025 р.
Завідувач кафедри
_____ Ірина СОПІВНИК

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Соціальна робота»
_____ Ірина ДЕМЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Інформаційні технології в соціальній роботі**

Галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність ІІО Соціальна робота та консультування
Освітня програма «Соціальна робота»
Факультет гуманітарно-педагогічний
Розробник Тарасенко Р.О., професор кафедри, доктор педагогічних наук,
професор

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Основою формування відповідних компетентностей майбутнього соціального працівника є глибока теоретична підготовка з питань, які визначають напрями розвитку інформаційних технологій та комплекс заходів, які забезпечать формування умінь практичного застосування програмного та апаратного забезпечення у професійній діяльності.

До головних завдань вивчення дисципліни віднесено оволодіння студентами методами і засобами інформаційних технологій з метою здійснення повного комплексу робіт із застосуванням офісного та спеціалізованого програмного забезпечення при виконанні професійних задач, які пов'язані з підготовкою та веденням документації, формуванням власних баз даних та використання наявних у сфері надання соціальних послуг, здійсненням аналітичної, роз'яснювальної та профілактичної діяльності різних аспектів роботи з населенням, виконанням сервісних функцій з використанням інформаційно-аналітичних систем управління соціальною підтримкою населення.

Основна увага при вивченні дисципліни спрямовується на формування умінь та практичних навичок застосування інформаційних технологій для підвищення ефективності надання соціальних послуг; управління інформування населення щодо різноманітних заходів, програм, перспектив діяльності, організацій соціального захисту; доступу людей з інвалідністю до використання комп'ютерної техніки та ресурсів мережі Інтернет.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»	
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	П10 «Соціальна робота та консультування»	
Освітня програма	Соціальна робота	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	30 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	год.	год.
Лабораторні заняття	60 год.	10 год.
Самостійна робота	90 год.	166 год.

Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6 год.	
--	--------	--

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: сформувані у студентів цілісне бачення щодо використання технічних і програмних засобів для забезпечення основних видів операцій з інформацією, що пов'язана з соціальною сферою: пошук, обробка, перетворення, збереження, передача, а також інформаційного забезпечення процесів соціальної сфери з використанням інформаційно-аналітичних систем управління соціальною підтримкою населення та людей з інвалідністю.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

ФК 8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

ФК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних задач і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань, в тому числі на етапі раннього втручання.

ПРН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Програмне та апаратне забезпечення робочого місця соціального працівника												
Тема 1. Структура програмного забезпечення робочого місця соціального працівника та програми для осіб з особливими потребами	18	4		4		10	24	1		1		22
Тема 2. Підбір апаратних засобів для роботи з програмним забезпеченням та фаховою інформацією	16	2		4		10	19			1		18
Тема 3. Використання систем автоматизованого розпізнавання та введення документів	10	2		4		4						
Разом за модулем 1	44	8	0	12	0	24	90	2	0	4	0	84
Модуль 2. Створення та структурування фахової інформації засобами офісних програм												
Тема 4. Використання офісного додатку MS Word для підготовки, редагування та перетворення фахових текстових документів	22	4		8		10	23	1		2		20
Тема 5. Застосування офісного додатку MS Excel для структурування та обробки багаторівневої інформації в табличній формі	24	4		8		12	24			2		22
Разом за модулем 2	46	8	0	16	0	22	90	2	0	6	0	82
Модуль 3. Реалізація ділових процесів та обробка фахової інформації засобами мережевих сервісів												
Тема 6. Застосування мережевих сервісів компанії Google для реалізації ділових процесів соціальної сфери	26	4		10		12	24	1		1		22
Тема 7. Використання хмарних систем для перекладу фахової інформації	18	2		6		10	21			1		20
Разом за модулем 3	44	6		16		22						

Модуль 4. Інформаційне забезпечення діяльності соціального працівника												
Тема 8. Спеціалізовані бази даних, інформаційні ресурси та інформаційні системи державних установ і організацій соціальної сфери	26	4		8		12	26	1		1		24
Тема 9. Підготовка фахової інформації для її оптимального представлення та презентування на аудиторію спеціалізованими засобами	20	4		8		10	19			1		18
Разом за модулем 4	46	8		16		22						
Усього годин	180	30	0	60		90	180	4	0	10	0	166

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Структура програмного забезпечення робочого місця соціального працівника та програми для осіб з особливими потребами	4
2	Підбір апаратних засобів для роботи з програмним забезпеченням та фаховою інформацією	2
3	Використання систем автоматизованого розпізнавання та введення документів	2
4	Використання офісного додатку MS Word для підготовки, редагування та перетворення фахових текстових документів	4
5	Застосування офісного додатку MS Excel для структурування та обробки багаторівневої інформації в табличній формі	4
6	Застосування мережових сервісів компанії Google для реалізації ділових процесів соціальної сфери	4
7	Використання хмарних систем для перекладу фахової інформації	2
8	Спеціалізовані бази даних, інформаційні ресурси та інформаційні системи державних установ і організацій соціальної сфери	4
9	Підготовка фахової інформації для її оптимального представлення та презентування на аудиторію спеціалізованими засобами	4

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Створення бази програмного забезпечення для реалізації ділових процесів соціальної сфери на робочому місці	4
2	Підбір елементів комп'ютерних систем для забезпечення виконання задач програмними засобами на робочому місці соціального працівника	4
3	Використання десктопних та мережових систем для розпізнавання та автоматизованого введення текстових матеріалів	4
4	Створення ділових документів із застосуванням спеціалізованих функцій тестового процесора MS Word	4
5	Структурування фахової текстової та числової інформації у табличній формі засобами тестового процесора MS Word	2
6	Використання засобів автоматизованого редагування фахових текстів у MS Word	2
7	Використання засобів табличного процесора MS Excel для створення інформаційних баз даних супроводу процесів соціальної сфери	4
8	Побудова графічних залежностей засобами табличного процесора MS Excel для аналізу статистичних даних	4
9	Робота з фаховими текстами у «Google Документи» зі спільним доступом	4
10	Обробка даних соціальної сфери з використанням вбудованих функцій у «Google Таблиці»	2
11	Створення анкет для аналітичної діяльності у сфері соціальної роботи засобами сервісу «Google Форми»	4
12	Використання функцій мережових онлайн систем для перекладу фахової інформації	6

13	Пошук та аналіз нормативних документів у сфері соціальної роботи	4
14	Пошук та використання інформації зі спеціалізованих сайтів та інформаційних систем державних установ і організацій	4
15	Побудова ментальних карт засобами хмарних сервісів для візуалізації процесів у соціальній сфері	4
16	Створення презентаційних матеріалів для представлення інформації та процесів у соціальній сфері	4

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підбір та адаптація до друку 3D моделей виробів для людей похилого віку та людей з особливими потребами	24
2	Застосування хмарних сервісів для саморозвитку та підвищення кваліфікації	22
3	Проведення онлайн-зустрічей і консультацій із застосування хмарних сервісів для відеоконференцій	22
4	Вивчення структури єдиної інформаційної системи соціальної сфери	22

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних робіт;

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебатів;
- метод скаффолдингу.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Програмне та апаратне забезпечення робочого місця соціального працівника		
Лабораторна робота 1	ПРН 1, 7, 9. У тому числі знати сутність ділових процесів у соціальній сфері, які потребують застосування комп'ютерних систем. Вміти формувати набір програмного забезпечення робочого місця соціального працівника з урахуванням здатності виконання професійних задач та дотримання ліцензійних умов його використання. Розуміти особливості роботи за ПК людей з особливими потребами та відповідно до них підбирати спеціалізовані програми. Вміти означити вимоги до складу та основних характеристик комп'ютерної системи, якою буде	20
Лабораторна робота 2		20
Лабораторна робота 3		20
Самостійна робота 1		10
Тест за модуль 1		30

	оснащено робоче місце соціального працівника. Розуміти класифікацію, характеристики та способи застосування пристроїв для керування комп'ютером людьми з порушенням зору, слуху та рухової активності. Вміти ефективно перетворювати символічну інформацію із паперових носіїв у цифровий вигляд із застосуванням відповідних пристроїв та спеціалізованого програмного забезпечення.	
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Створення та структурування фахової інформації засобами офісних програм		
Лабораторна робота 4	ПРН 1, 7. У тому числі знати вбудовані інструменти текстового процесора MS Word для ефективного створення фахових текстових документів. Розробляти шаблони фахових документів з можливістю їх заповнення в електронному вигляді. Структурувати інформацію в табличному вигляді для зручного представлення аналізу даних. Вміти ілюструвати текстові матеріали організаційними діаграмами, схемами, блок-схемами. Знати спектр функцій MS Excel для реалізації професійних задач в соціальній роботі. Вміти формувати бази даних із можливістю оперативного пошуку та аналізу інформації. Аналізувати соціальні процеси на основі кількісних показників структурованих засобами MS Excel. Застосовувати вбудовані функції для здійснення обробки числових даних за певними алгоритмами. Будувати графічні залежності соціальних процесів для їх візуалізації та аналізу.	15
Лабораторна робота 5		10
Лабораторна робота 6		10
Лабораторна робота 7		15
Лабораторна робота 8		10
Самостійна робота 2		10
Тест за модуль 2		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Реалізація ділових процесів та обробка фахової інформації засобами мережевих сервісів		
Лабораторна робота 9	ПРН 1, 7. У тому числі знати сервіси, які надає компанія Google, що можуть бути використані для реалізації ділових процесів соціальної сфери. Вміти засобами Google забезпечити спільну роботу над текстовими та табличними документами. Застосовувати «Шаблони таблиць», наявні у «Google Документи», при побудові таблиць для розробки планів роботи, соціальних проектів з контролем їх виконання. Застосовувати сервіс «Google Таблиці» для структурування фахової інформації з можливістю її аналізу. Створювати анкети засобами «Google Форми» для проведення опитувань та анкетування різних соціальних груп. Застосовувати сервіс «Google Диск» для збереження інформації та застосовувати різні умови надання загального доступу до неї залежно від потреб. Знати перелік найбільш ефективних онлайн систем перекладу. Вміти перекладати текстові фрагменти із фаховою інформацією засобами онлайн систем перекладу. Застосовувати спеціалізовані функції онлайн систем для перекладу цілісних текстових файлів у різних форматах.	15
Лабораторна робота 10		15
Лабораторна робота 11		15
Лабораторна робота 12		15
Самостійна робота 3		10
Тест за модуль 3		30
Всього за модулем 3		100
Модуль 4. Інформаційне забезпечення діяльності соціального працівника		
Лабораторна робота 13		15

Лабораторна робота 14	ПРН 1, 7, 9. У тому числі знати державні установи і організації, інформаційні ресурси яких використовуються при наданні соціальних послуг. Розуміти умови доступу до спеціалізованих баз даних та інформаційних систем, що можуть використовуватися соціальним працівником у професійній діяльності. Розуміти принципи функціонування Єдиної інформаційної системи соціальної сфери. Знати можливості ЄІССС та способи задоволення потреб клієнтів з її використанням. Розуміти сутність використання ментальних карт та сфери їх застосування у професійній діяльності. Вміти створювати ментальні карти для вирішення різноманітних фахових завдань у середовищі онлайн систем. Розуміти мету розробки презентації з урахуванням цільової аудиторії при реалізації ділових процесів соціальної сфери. Знати основні правила підготовки та розміщення матеріалу на слайдах презентацій для досягнення максимального ефекту його сприйняття.	15
Лабораторна робота 15		15
Лабораторна робота 16		15
Самостійна робота 4		10
Тест за модуль 4		30
Всього за модулем 4		100
Навчальна робота		70
Екзамен		30
Всього за курс		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Лабораторні роботи та завдання для самостійної роботи мають бути виконані самостійно. У випадку надсилання копії файла із роботою іншого студента, робота оцінюється у нуль балів і ставиться вимога до повторного самостійного її виконання. Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, що буде враховуватися при захисті робіт; за наявності об'єктивних причин (напр.: хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни

(<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2177>);

- Тарасенко Р.О. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні технології в соціальній роботі» для бакалаврів спеціальності 231 «Соціальна робота». – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2024. 149 с.

10.Рекомендовані джерела інформації

1. Інформаційні технології : навчальний посібник / О. І. Зачек, В. В. Сеник, Т. В. Магеровська та ін.; за ред. О. І. Зачека. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 432 с.
2. Основи інформаційних технологій: навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти / А. М. Гуржій, Л. І. Возненко, Н. І. Поворознюк, В. В. Самсонов. – Київ : Літера ЛТД, 2023. 288 с.
3. Петренко О.Я., Бондаренко В.В. Цифрові інструменти Google: Навчальний посібник. – К.: ІПДО, 2022. 73 с.
4. Організація баз даних : навч. посібник / О. Г. Трофименко, Ю. В. Прокоп, Н. І. Логінова, І. М. Копитчук. 2-ге вид. виправ. і доповн. – Одеса : Фенікс, 2019. – 246 с.
5. Тарасенко Р.О., Амеліна С.М. Основи інформатики та прикладної лінгвістики: підручник. – К.: ФОП Ямчинський О.В., 2024. 373 с.
6. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн і офлайн навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 64 с.
7. <https://dssp.od.gov.ua/wp-content/uploads/old-files/news/2020/05/250520/e-social.pdf>